

Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги предоставяни от ДГС „Акад. Н. Хайтов“

I. Материални продукти и услуги

Материалните услуги включват всички продукти, добити от екосистемите – храна, дървесина и др.

1. Дървесина – видовете сортименти и количествата за стопанството по данни от ГСП, са следните: - Общият размер на предвиденото ползване по ГСП е 216 540 куб. м ст. маса без клони. Процентното му разпределение по ведове сечи е както следва:
От възобновителни сечи – 54,2%
От отгледни сечи – 34,9%
От принудителни сечи – 10,5%
От санитарни сечи – 0,1%
От технически сечи – 0,3%

2. Недървесни продукти – Условиата и природните дадености, според данните за добивите на недървесни продукти през предишния ревизионен период (Глава III), дават възможност за годишен добив на около:

- 1.5 тона диворастящи гъби (манатарка, пачи крак, смърчкула и други),
- 1.0 тон горски плодове (хвойна, черни боровинки, червени боровинки, ягоди, малини, шипки, трънки и други),
- 2.0 тона лечебни растения (жълт кантарион, риган, мащерка, бял равнец, здравец, подбел, черен бъз, лайка и други),
- 1000 броя коледни елхи
- 1.0 тон шишарки.

Ползването на недървесните горски продукти, когато представлява стопанска дейност, се извършва, само ако е предвидено в утвърден горскостопански план съгласно чл.117, т.2, а когато не представлява стопанска дейност, се извършва безвъзмездно и свободно съгласно чл.119, т.2 от Закона за горите.3. Достъп до генетични ресурси - семепроизводствени градини, обмяна на животински видове, ако има такава - дават се данни за възможно ползване през следващата година на семена, фиданки или продажба на живи животни.

II. Регулиращи услуги - ползи от процесите в екосистемите

Водорегулираща и водозащитна услуга на горската растителност има огромно значение за количеството и качеството на водите, които изтичат от водосборните басейни. Горските екосистеми реализират две основни хидрологични функции – водоохранна и водорегулираща. Водоохранна функция е способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвени води на определена територия (водосбор)

за дълъг период от време. Водорегулиращата функция се изразява в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват непродуктивните (отрицателни) такива. Екосистемите осигуряват смекчаване и регулиране на въздействията от промените на климата.

1. Водоохранна функция

- CO₂

- Каптажи

- Възможности за ползването на други водоизточници

2. Водорегулиращата функция

3. Противоерозионна функция

III. Културни и социални услуги - нематериални ползи от екосистемите

Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите.

Осигуряването на условия за рекреация и туризъм прави горите предпочитано място за почивка на хиляди хора..

Повечето хора високо ценят красотата или естетическата стойност на различните екосистеми, което се отразява в широкия интерес към еко-пътеки, маршрути и обозначени панорамни места, както и при избора на къщи и жилища и готовността да се плати по-висока цена за красива гледка.

Горите, с цялото си разнообразие, са богат източник на творческо вдъхновение в много сфери – изкуство, фолклор, архитектура, реклама и други. Хората ценят чувството си за принадлежност към родния край, което е свързано с отличителни черти на околната среда.

1. Образователна стойност - зелени училища, съвместни дейности по седмица на гората с училища, образователни табла, образователни центрове и екопътеки и т.н.

2. Осигуряване на условия за рекреация и туризъм - кътове за отдих, чешми, огледни места, екопътеки, туристически маршрути и др.

3. Естетична стойност на ландшафта – Чудни Мостове, Дуплевото, Скакалото,

4. Горите като източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност за хората, и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност .